

BENELUX ALS PLATFORM VOOR DE COÖRDINATIE VAN CRISISBEHEERSING

Doelstelling van de Benelux-samenwerking op het gebied van crisisbeheersing is de veiligheid en het welzijn van de burger te verbeteren. Veiligheid is een van de prioriteiten van het nieuwe Benelux-Unieverdrag dat op 1 januari 2012 van kracht werd. Op basis hiervan is de coördinatie van de systemen voor crisisbeheersing en rampenbestrijding tot een van de kerntaken van de Benelux verheven. Het Secretariaat-Generaal is het platform voor die coördinatie.

De Benelux Unie gaat over:

- de samenwerking tussen reddingsdiensten
- de uitvoering van de bepalingen over de wederzijdse informatie tussen de crisiscentra
- de informatie aan de bevolking in noodsituaties
- de identificatie, analyse en kartering van risico's
- de optimalisatie van de gemeenschappelijke strategische aanpak
- de gezamenlijke inzet op nucleair vlak
- gezamenlijke oefeningen
- de uitvoering van evacuaties

*Gemeenschappelijk
werkprogramma 2013-2016
www.benelux.int*

Verantwoordelijke uitgever
Dr. J.P.R.M. van Laarhoven
Secretariaat-Generaal Benelux
Regentschapsstraat 39
1000 Brussel
info@benelux.int
www.benelux.int

Crisiscentrum van de Luxemburgse politie, n.a.v.de huwelijksfestiviteiten van de toekomstige groothertog van Luxemburg in oktober 2012.

DE BENELUX EN CRISISBEHEERSING

Volgens een Europees onderzoek van 2012 achten meer dan 80% van de inwoners van de Benelux en de EU, gecoördineerde gezamenlijke rampenbestrijding veel efficiënter dan individueel optreden van elke lidstaat apart.

Om crisissen en noodsituaties snel in goede banen te kunnen leiden, moeten de verschillende betrokken diensten (vervoer, hulpverlening, politie, enz.) snel en gecoördineerd optreden. Bovendien is in grensregio's en bij zeer grote rampen doeltreffende en zo mogelijk geplande samenwerking tussen buurlanden een must.

Er zijn talloze potentiële bronnen van incidenten en ongevallen. Men denkt bijvoorbeeld aan nucleaire installaties, SEVESO-bedrijven, vervoer en opslag van gevaarlijke stoffen, elektriciteits- en gasnetten, het spoorwegnet, het wegennet, het vliegverkeer, de waterwegen, maar ook grote terroristische aanslagen, buitengewone natuurrampen en tegenwoordig niet te vergeten ook cyberaanvallen.

Inmiddels is er binnen de Benelux een nauwe samenwerking tot stand gebracht tussen de crisiscentra van de drie landen, in concreto middels:

- de instelling van permanent, de klok rond beschikbare contactpunten voor de partners.
- bundeling van de middelen van de hulpdiensten voor een betere dekking van aangrenzende regio's.
- de organisatie van multilaterale oefeningen (nucleaire oefeningen langs de hogesnelheidslijn) ter verbetering van de samenwerking tussen de autoriteiten en de hulpdiensten van de landen bij rampen.
- de instelling van crisismechanismen waarmee alle grote incidenten met grensoverschrijdende gevolgen kunnen worden aangepakt.

Momenteel ligt het accent met name op het analyseren en lokaliseren van risico's, de totstandbrenging van doelgerichte samenwerkingsverbanden voor de operationele interventiemiddelen, gecoördineerde informatie aan de bevolking in noodsituaties, de uitvoering van realistische strategische en operationele oefeningen voor de uitwisseling van ervaringen, op de vraag hoe het best om te gaan met nucleaire risico's, alsook op cybercriminaliteit. ●●●

DE BENELUX VERSTERKT DE SAMENWERKING

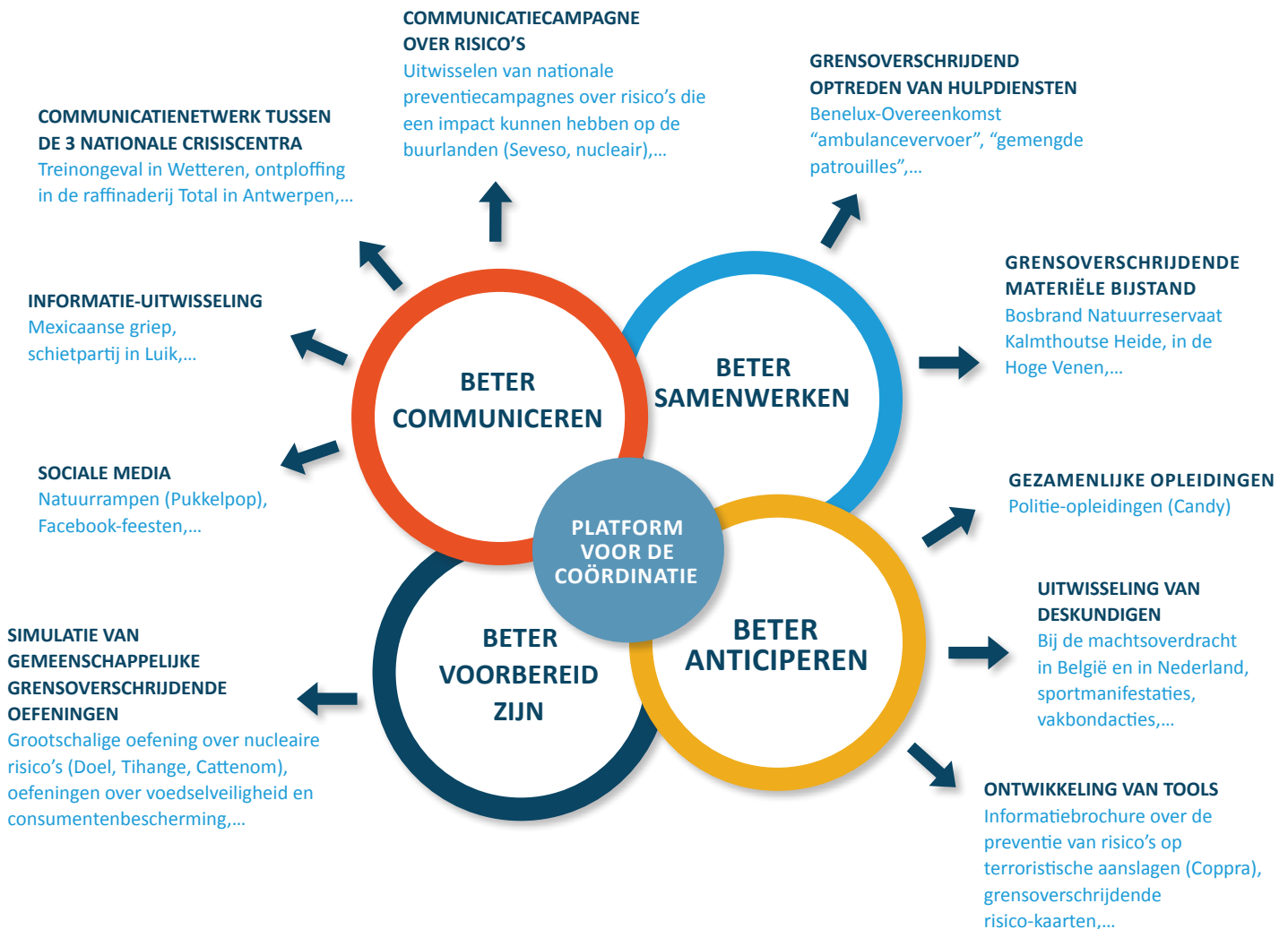
Het Comité van Ministers van Binnenlandse Zaken heeft ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Overeenkomsten van Sennin- gen een memorandum van overeenstemming ondertekend inzake de samenwerking op het terrein van de beheersing van crisissen met mogelijke grensoverschrijdende gevolgen. Dit memorandum heeft inmiddels kracht van wet gekregen en is aldus op 1 november jongstleden officieel van kracht geworden.

Het belangrijkste doel van dit instrument is te zorgen voor optimale samenwerking tussen de drie landen in geval van daadwerkelijke of dreigende crisissen, incidenten of ongevallen op het grondgebied van één van de drie landen met mogelijke grensoverschrijdende gevolgen.

Zie voor het memorandum van overeenstemming www.benelux.int

BENELUX-ACTIES

De Benelux-samenwerking op het gebied van crisisbeheersing is gefocust op gebieden waar een gezamenlijke Benelux-aanpak een meerwaarde kan zijn voor de lidstaten. Door gemeenschappelijke mechanismen in te voeren die zijn afgestemd op noodsituaties kan de impact ervan worden verminderd.

OP HET TERREIN

De kracht van de Benelux-samenwerking op het gebied van crisisbeheersing ligt besloten in de gedeelde prioriteiten van de partners. Daarmee onderscheidt de Benelux zich van de EU. Een goed voorbeeld is de uitstekende real-time uitwisseling van informatie tussen de crisiscentra in geval van incidenten, rampen of crisissen, zoals recentelijk bij het treinongeval in Wetteren (België). Het is cruciaal elkaar te kennen en te weten wat de partners in andere landen nodig hebben. Dit is precies waar het Secretariaat-Generaal een doorslaggevende rol speelt; het is als geen ander in staat de partners onderling te verbinden.

Willy Steenbakkens, Senior Crisiscoördinator, Nederlands Ministerie van Veiligheid en Justitie, Nationaal Crisiscentrum

INTERVIEW

De heer Patrick Houtsch, directeur van het CERT (Computer Emergency Response Team) van de Luxemburgse overheid

Uit uiteenlopende bronnen blijkt dat meer dan 50% van de bevolking van onze landen recentelijk het doelwit is geweest van een cyberaanval. Ook bedrijven en overheden worden steeds vaker slachtoffer van cybercriminaliteit.

Het Luxemburgse CERT is een interventieteam van de overheid belast met de oplossing van IT-noodsituaties alsook met de behandeling van incidentenrapporten en de verhelping van incidenten die een bedreiging vormen voor de IT-veiligheid.

Wat kan de Benelux-samenwerking doen ter bestrijding van de cybercriminaliteit?

De enige goede remedie tegen dit probleem is de bevolking te informeren en te onderichten over de risico's en haar er zo bewust van te maken. Daarnaast is het cruciaal de internationale samenwerking te bevorderen, in het bijzonder in het kader van de Benelux, INTERPOL, EUROPOL, de Europese Unie, de NAVO en andere. Om die reden hebben de ministers van de Benelux een intentieverklaring ondertekend ten behoeve van intensievere samenwerking op het gebied van de "cyberveiligheid". De drie landen komen daarin overeen een dialoog over dit onderwerp op gang te brengen teneinde de grensoverschrijdende samenwerking op dit gebied te optimaliseren.

Heeft u een concreet voorbeeld?

Grensoverschrijdende samenwerking bij de bestrijding van aanvallen berust momenteel in de praktijk op bestaande persoonlijke contacten. Op die manier kwam er bij de recente aanvallen in Luxemburg snel contact met België en Nederland tot stand.

De contacten tussen onze CERT's zijn versterkt en ook zijn de instrumenten en procedures van de verschillende landen gebundeld. Maar er is nog geen sprake van een echt volwaardig netwerk waarin deskundigen elkaar perfect kennen en zij alle voor de partijen nuttige informatie rechtstreeks kunnen uitwisselen.

Denkt u dat de Benelux hier het voortouw kan nemen?

De bestrijding van cybercriminaliteit is een enorm breed werkterrein en onze drie landen zijn bezig, met behulp van een hele reeks initiatieven, de nodige oplossingen aan te dragen. Aangezien de problemen met cybercriminaliteit meestal grensoverschrijdend en mondiaal van aard zijn, is het duidelijk dat een land zelden in staat is deze geheel alleen op te lossen. Er moet dan ook bovenop de drie nationale strategieën voor cyberveiligheid een strategie komen voor onderlinge samenwerking. Dat kan in parallel met soortgelijke initiatieven op EU-niveau, aangezien het met 28 lidstaten steeds moeilijker wordt tot gezamenlijke oplossingen te komen. Met coördinatie door de Benelux kan onze samenwerking als pioniers voor een veilige en vitale digitale samenleving, zelfs wellicht beter over het voetlicht worden gebracht en kan geholpen worden sneller Europese oplossingen tot stand te brengen. ●●●

“Met coördinatie door de Benelux kan onze samenwerking, zelfs wellicht beter, over het voetlicht worden gebracht en kan geholpen worden sneller Europese oplossingen tot stand te brengen”

VOORUITZICHTEN EN TOEKOMSTIGE UITDAGINGEN

Het is cruciaal de gemeenschappelijke mechanismen waarmee het hoofd geboden kan worden aan de grote omvang en frequentie van grensoverschrijdende noodsituaties, voortdurend aan te passen. In het kader van de samenwerking op het vlak van crisisbeheersing binnen de Benelux Unie zijn voor de periode 2013-2016 nieuwe gezamenlijke acties voorzien om sneller te kunnen optreden tegen natuurrampen en er beter op voorbereid te zijn.

SOCIALE MEDIA

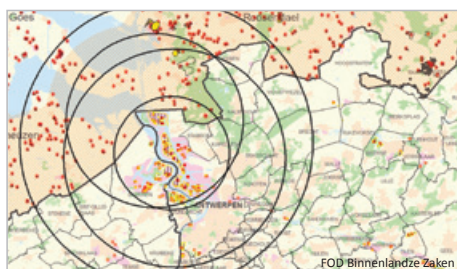
intensievere analyse van grote hoeveelheden gegevens real time, betere uitwisseling van informatie over risico's en verbetering van de doeltreffendheid en reikwijdte van alarmmeldingen

MASSA-EVACUATIES

gedegen voorbereiding op grensoverschrijdende massa-evacuaties en -opvang van de bevolking bij grote rampen.

Het optreden van **HULPDIENSTEN** in geval van grote ongevallen of rampen in grensgebieden (grote overstromingen, bosbranden, enz.) vormgeven.

Voor doeltreffend optreden bij rampen

VASTSTELLING VAN RISICO'S EN VASTLEGGING OP KAARTEN

VERBETERING VAN DE NUCLEAIRE VEILIGHEID

voor nucleaire en radiologische risico's dezelfde soort voorbereidingen treffen.

VOOR MEER
INFORMATIE

www.benelux.int